

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**Інститут публічного управління і служби
Кафедра державознавства, права і європейської інтеграції**

к.держ.упр., доц. Ровинська К.І.

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни
ПОЛІТИКО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ
БЕЗПЕКОЮ УКРАЇНИ**

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри
державознавства, права і європейської
інтеграції
Протокол № 5 від 21.06.2023 р.

Одеса – 2023

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Політико-правове забезпечення національною безпекою України» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 256 «Національна безпека» / Укл.: К.І. Ровинська. – Одеса: НУ «Одеська політехніка», 2023. – 19 с.

ЗМІСТ

ТЕМА ЗАНЯТТЯ 1. СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	4
ТЕМА ЗАНЯТТЯ 2. ЗАГРОЗИ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ	6
ТЕМА ЗАНЯТТЯ 3. СУБ'ЄКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	8
ТЕМА ЗАНЯТТЯ 4. СТРАТЕГІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН	10
ТЕМА ЗАНЯТТЯ 5. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕМОКРАТИЧНОГО ЦИВІЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА СЕКТОРОМ БЕЗПЕКИ	13
ТЕМА ЗАНЯТТЯ 6. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕМОГРАФІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	15
ТЕМА ЗАНЯТТЯ 7. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	17

Тема заняття 1. Система національної безпеки та концептуальні підходи щодо її забезпечення

Питання для обговорення:

1. Сутність і зміст теорії національної безпеки.
2. Політичний реалізм і конструктивістський підхід до забезпечення національної безпеки
3. Вплив національних інтересів, глобальних проблем і міжнародного права на механізми забезпечення національної безпеки

Вид заняття: практичне заняття

Мета: поглиблення та закріплення теоретичних знань щодо формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони, враховуючи організаційно-правові засади забезпечення національної безпеки України

Ілюстративний матеріал: лекційний матеріал, слайди

Методичні рекомендації щодо проведення практичного заняття:

- уважно ознайомитись з питаннями, що винесені на практичне заняття;
- детально знати теоретичний матеріал із зазначеної теми;
- вміти застосовувати вивчений матеріал під час обговорення дискусійних питань з даної теми та вирішення практичних завдань.

ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН

ЗНАТИ	УМІТИ
1. Процес формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони, враховуючи організаційно-правові засади забезпечення національної безпеки України; 2. Вдосконалити аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин та проблеми міжнародної безпеки, їх вплив на національну безпеку в контексті набуття Україною членства в НАТО.	1. Інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та/або мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, а також вимог діючого законодавства України з огляду на політико-правове забезпечення національної безпеки України.

Практичне завдання здобувача:

Завдання на вибір: презентація, колаж , повідомлення з обраного питання

1. Сутність національної безпеки держави та характеристика її складників.
2. Об'єкти та суб'єкти національної безпеки України.
3. Принципи забезпечення національної безпеки.
4. Система забезпечення національної безпеки.
5. Глобальні загрози національній безпеці України.
6. Стратегічні виклики національній безпеці України.
7. Національні інтереси України. Пріоритети національних інтересів України.
8. Характеристика системи управління національною безпекою України.
9. Органи управління національною безпекою України.

Забезпечення роботи здобувачів:

Основна література:

1. Конспект лекцій з дисципліни.
2. Ситник Г.П., Орел М.Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник /за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 360 с.
3. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. 504 с.
4. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 380 с.
5. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.

Додаткова література:

6. Мосейко А.Г., Негодченко В.О. Актуальні проблеми публічного адміністрування вітчизняною сферою національної безпеки: Монографія. – Дніпро: Дніпровський гуманітарний університет, 2021. 194 с.

Інформаційні ресурси:

7. Електронна бібліотека Одеського національного політехнічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.opu.ua/>

8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nplu.org>
10. Одеська національна наукова бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.odnb.odessa.ua/>
11. Офіційний сайт Касаційного адміністративного суду Верховного суду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm
12. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Тема заняття 2. Загрози національній безпеці України

Питання для обговорення:

1. Ризики та загрози національній безпеці
2. Класифікація ризиків та загроз національній безпеці
3. Аналіз безпекового середовища України
4. Стратегічні орієнтири України у сфері забезпечення національної безпеки.

Вид заняття: практичне заняття

Мета: поглиблення та закріплення теоретичних знання щодо загроз національній безпеці України

Ілюстративний матеріал: лекційний матеріал, слайди

Методичні рекомендації щодо проведення практичного заняття:

- уважно ознайомитись з питаннями, що винесені на практичне заняття;
- детально знати теоретичний матеріал із зазначеної теми;
- вміти застосовувати вивчений матеріал під час обговорення дискусійних питань з даної теми та вирішення практичних завдань.

ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН

ЗНАТИ	УМІТИ
1. Процес формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони, враховуючи організаційно-правові засади забезпечення національної безпеки України; 2. Вдосконалити аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції	1. Інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та/або мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів

розвитку міжнародних відносин та проблеми міжнародної безпеки, їх вплив на національну безпеку в контексті набуття Україною членства в НАТО.	соціальної та етичної відповідальності, а також вимог діючого законодавства України з огляду на політико-правове забезпечення національної безпеки України.
--	---

Практичне завдання здобувача:

1. Скласти таблицю викликів, ризиків та небезпек за самостійно обраним нормативно-правовим документом.

№	Назва документу та його реквізити	Сутність виклику/ризик/небезпеки	Вид виклику/ризик/небезпеки

Забезпечення роботи здобувачів:

Основна література:

1. Конспект лекцій з дисципліни.
2. Ситник Г.П., Орел М.Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник /за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 360 с.
3. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. 504 с.
4. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 380 с.
5. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.

Додаткова література:

6. Мосейко А.Г., Негодченко В.О. Актуальні проблеми публічного адміністрування вітчизняною сферою національної безпеки: Монографія.

– Дніпро: Дніпровський гуманітарний університет, 2021. 194 с.

Інформаційні ресурси:

7. Електронна бібліотека Одеського національного політехнічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.opu.ua/>
8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nplu.org>
10. Одеська національна наукова бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.odnb.odessa.ua/>
11. Офіційний сайт Касаційного адміністративного суду Верховного суду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm
12. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Тема заняття 3. Суб'єкти забезпечення національної безпеки України

Питання для обговорення:

1. Сили забезпечення національної безпеки, які здійснюють захист її державного суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності державних кордонів.
2. Служба безпеки України.
3. Збройні сили України.
4. Міністерство внутрішніх справ України.
5. Державна прикордонна служба України.
6. Управління державної охорони України, інші військові формування, утворені відповідно до законодавства України.

Вид заняття: практичне заняття

Мета: отримати здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування у відповідності до чинного законодавства України; поглибити та закріпити теоретичні знання щодо загроз національній безпеці України; вдосконалити здатність аналізувати та оцінювати потенційний вплив законодавчих та нормативно-правових актів на стан безпекового середовища.

Ілюстративний матеріал: лекційний матеріал, слайди

Методичні рекомендації щодо проведення практичного заняття:

- уважно ознайомитись з питаннями, що винесені на практичне заняття;

- детально знати теоретичний матеріал із зазначеної теми;
- вміти застосовувати вивчений матеріал під час обговорення дискусійних питань з даної теми та вирішення практичних завдань.

ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН

ЗНАТИ	УМІТИ
1. Понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування у відповідності до чинного законодавства України. 2. Класифікацію та правовий статус суб'єктів забезпечення національної безпеки України.	1. Організовувати цілеспрямовану діяльність щодо формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони, враховуючи організаційно-правові засади забезпечення національної безпеки України.

Практичне завдання здобувача:

Проаналізувати правове становище та повноваження суб'єкта забезпечення національної безпеки України, за вибором. Заповніть форму. Кожен здобувач надає відповідь на питання, яке відповідає першій літері прізвища.

1. Сили забезпечення національної безпеки, які здійснюють захист її державного суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності державних кордонів.	А-Г
2. Служба безпеки України.	Д-З
3. Збройні сили України.	И-М
4. Міністерство внутрішніх справ України.	Н-Т
5. Державна прикордонна служба України.	У-Ш
6. Управління державної охорони України, інші військові формування утворені відповідно до законодавства України.	Щ-Я

Форма для заповнення:

Орган	Нормативно-правовий акт	Сфера забезпечення національної безпеки	Повноваження (із посиланням на статтю нормативно-правового акта)

Забезпечення роботи здобувачів:

Основна література:

1. Конспект лекцій з дисципліни.
2. Ситник Г.П., Орел М.Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник /за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 360 с.
3. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. 504 с.
4. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 380 с.
5. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.

Додаткова література:

6. Мосейко А.Г., Негодченко В.О. Актуальні проблеми публічного адміністрування вітчизняною сферою національної безпеки: Монографія. – Дніпро: Дніпровський гуманітарний університет, 2021. 194 с.

Інформаційні ресурси:

7. Електронна бібліотека Одеського національного політехнічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.opu.ua/>
8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nplu.org>
10. Одеська національна наукова бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.odnb.odessa.ua/>
11. Офіційний сайт Касаційного адміністративного суду Верховного суду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm
12. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Тема заняття 4. Стратегії національної безпеки зарубіжних країн

Питання для обговорення:

1. Система органів національної безпеки США
2. Система та структура органів національної безпеки Франції
3. Система органів національної безпеки ФРН

4. Система органів національної безпеки Великої Британії

Вид заняття: практичне заняття

Мета: отримати здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування у відповідності до чинного законодавства України; поглибити та закріпити теоретичні знання щодо загроз національній безпеці України; вдосконалити здатність аналізувати та оцінювати потенційний вплив законодавчих та нормативно-правових актів на стан безпекового середовища.

Ілюстративний матеріал: лекційний матеріал, слайди

Методичні рекомендації щодо проведення практичного заняття:

- уважно ознайомитись з питаннями, що винесені на практичне заняття;
- детально знати теоретичний матеріал із зазначеної теми;
- вміти застосовувати вивчений матеріал під час обговорення дискусійних питань з даної теми та вирішення практичних завдань.

ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН

ЗНАТИ	УМІТИ
1. Поглибити та закріпити теоретичні знання щодо правового забезпечення національної безпеки зарубіжних країн; 2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин та проблеми міжнародної безпеки, їх вплив на національну безпеку в контексті набуття Україною членства в НАТО з огляду на політико-правове забезпечення національної безпеки України.	1. Здійснювати вибір, формулювання проблематики та використовувати теоретичні та емпіричні методи дослідження, аналізувати його результати та формулювати обґрунтовані висновки.

Практичне завдання здобувача:

1. Проаналізувати систему органів та нормативно-правового регулювання закордонних країн (здобувач обирає країну за вибором) та заповнити форму.

Форма для заповнення:

Країна

Органи, які відповідають за національну безпеку	Нормативно-правові документи, що регулюють їх статус та повноваження	Повноваження та сфера національної безпеки	Особливості формування/призначення/складу

Забезпечення роботи здобувачів:

Основна література:

1. Конспект лекцій з дисципліни.
2. Ситник Г.П., Орел М.Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник /за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 360 с.
3. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. 504 с.
4. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 380 с.
5. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.

Додаткова література:

6. Мосейко А.Г., Негодченко В.О. Актуальні проблеми публічного адміністрування вітчизняною сферою національної безпеки: Монографія. – Дніпро: Дніпровський гуманітарний університет, 2021. 194 с.

Інформаційні ресурси:

7. Електронна бібліотека Одеського національного політехнічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.opu.ua/>
8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nplu.org>
10. Одеська національна наукова бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.odnb.odessa.ua/>
11. Офіційний сайт Касаційного адміністративного суду Верховного суду

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm
12. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Тема заняття 5. Правові засади демократичного цивільний контроль за сектором безпеки

Питання для обговорення:

1. Функції, принципи, предмет та суб'єкти цивільного контролю за сектором безпеки
2. Роль інститутів громадянського суспільства при розробці та впровадженні державної політики національної безпеки

Вид заняття: практичне заняття

Мета: отримати здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування у відповідності до чинного законодавства України; поглибити та закріпити теоретичні знання щодо загроз національній безпеці України; вдосконалити здатність аналізувати та оцінювати потенційний вплив законодавчих та нормативно-правових актів на стан безпекового середовища.

Ілюстративний матеріал: лекційний матеріал, слайди

Методичні рекомендації щодо проведення практичного заняття:

- уважно ознайомитись з питаннями, що винесені на практичне заняття;
- детально знати теоретичний матеріал із зазначеної теми;
- вміти застосовувати вивчений матеріал під час обговорення дискусійних питань з даної теми та вирішення практичних завдань.

ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН

ЗНАТИ	УМІТИ
1. Розуміти правові форми демократичного цивільний контроль за сектором безпеки.	1. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням з нормативно-правового регулювання в сфері демократичного цивільний контроль за сектором безпеки. 2. Інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності) у широких та/або

	мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, а також вимог діючого законодавства України
--	---

Практичне завдання здобувача:

1. На основі аналізу Розділу 2 Закону України «Про національну безпеку» та галузевого законодавства України заповнити форму.

Форма для заповнення:

Система демократичного цивільного контролю за сектором безпеки і оборони

Суб'єкт, демократичного цивільного контролю	Предмет цивільного контролю	Форми контролю	Правові засади форм контролю
Приклад заповнення! Президент України	1) дотримання вимог Конституції і законів України у діяльності органів сектору безпеки і оборони, недопущення їх використання для узурпації влади, порушення прав і свобод людини і громадянина; 2) зміст і стан реалізації стратегій, доктрин, концепцій, державних програм та планів у сферах національної безпеки і оборони; 3) стан правопорядку в органах сектору безпеки і оборони, їх укомплектованість, оснащеність сучасним озброєнням, військовою і спеціальною технікою, забезпеченість необхідними запасами матеріальних засобів та готовність до виконання завдань за призначенням у мирний час та в особливий період; 4) ефективність використання ресурсів, зокрема бюджетних коштів, органами сектору безпеки і оборони.	1). безпосередньо 2). через очолювану ним Раду національної безпеки і оборони України 3). створювані ним у разі необхідності консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби.	Ст. 106, 107, Конституції України Ст. 5 ЗУ «Про національну безпеку»

Забезпечення роботи здобувачів:

Основна література:

1. Конспект лекцій з дисципліни.
2. Ситник Г.П., Орел М.Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник /за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 360 с.
3. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. 504 с.
4. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 380 с.
5. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.

Додаткова література:

6. Мосейко А.Г., Негодченко В.О. Актуальні проблеми публічного адміністрування вітчизняною сферою національної безпеки: Монографія. – Дніпро: Дніпровський гуманітарний університет, 2021. 194 с.

Інформаційні ресурси:

7. Електронна бібліотека Одеського національного політехнічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.opu.ua/>
8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nplu.org>
10. Одеська національна наукова бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.odnb.odessa.ua/>
11. Офіційний сайт Касаційного адміністративного суду Верховного суду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm
12. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Тема заняття 6. Правове забезпечення демографічної безпеки України

Питання для обговорення:

1. Демографічна безпека і небезпека, демографічні загрози та ризики
2. Правові чинники та соціально-демографічна політика у системі факторів демографічної безпеки

Вид заняття: практичне заняття

Мета: отримати здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування у відповідності до чинного законодавства України; поглибити та закріпити теоретичні знання щодо загроз національній безпеці України; вдосконалити здатність аналізувати та оцінювати потенційний вплив законодавчих та нормативно-правових актів на стан безпекового середовища.

Ілюстративний матеріал: лекційний матеріал, слайди

Методичні рекомендації щодо проведення практичного заняття:

- уважно ознайомитись з питаннями, що винесені на практичне заняття;
- детально знати теоретичний матеріал із зазначеної теми;
- вміти застосовувати вивчений матеріал під час обговорення дискусійних питань з даної теми та вирішення практичних завдань.

ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН

ЗНАТИ	УМІТИ
1. Самостійно орієнтуватися в системі чинного правового забезпечення демографічної безпеки України.	1. Здатність приймати обґрунтовані рішення з урахуванням нормативно-правового регулювання в сфері забезпечення демографічної безпеки України.

Практичне завдання здобувача:

1. Проаналізуйте нормативно-правові та концептуальні документи на предмет визначення у них демографічних загроз та небезпек та заповніть таблицю.

Форма для заповнення:

№	Назва нормативно-правового/	Демографічний ризик/загроза	Зміст, обґрунтування
---	--------------------------------	-----------------------------	----------------------

	концептуального документу		
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

Забезпечення роботи здобувачів:

Основна література:

1. Конспект лекцій з дисципліни.
2. Ситник Г.П., Орел М.Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник /за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 360 с.
3. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. 504 с.
4. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 380 с.
5. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.

Додаткова література:

6. Мосейко А.Г., Негодченко В.О. Актуальні проблеми публічного адміністрування вітчизняною сферою національної безпеки: Монографія. – Дніпро: Дніпровський гуманітарний університет, 2021. 194 с.

Інформаційні ресурси:

7. Електронна бібліотека Одеського національного політехнічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.opu.ua/>
8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nplu.org>
10. Одеська національна наукова бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.odnb.odessa.ua/>
11. Офіційний сайт Касаційного адміністративного суду Верховного суду

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm
12. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Тема заняття 7. Злочини проти основ національної безпеки України

Питання для обговорення:

1. Поняття злочинів проти основ національної безпеки України
2. Державна зрада (ст. 111 КК). Відмінність від шпигунства (ст. 114 КК)
3. Диверсія (ст. 113 КК).
4. Пособництво державі-агресору (ст. 111 КК)

Вид заняття: практичне заняття

Мета: отримати здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування у відповідності до чинного законодавства України; поглибити та закріпити теоретичні знання щодо загроз національній безпеці України; вдосконалити здатність аналізувати та оцінювати потенційний вплив законодавчих та нормативно-правових актів на стан безпекового середовища.

Ілюстративний матеріал: лекційний матеріал, слайди

Методичні рекомендації щодо проведення практичного заняття:

- уважно ознайомитись з питаннями, що винесені на практичне заняття;
- детально знати теоретичний матеріал із зазначеної теми;
- вміти застосовувати вивчений матеріал під час обговорення дискусійних питань з даної теми та вирішення практичних завдань.

ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН

ЗНАТИ	УМІТИ
1. Знати види злочинів за різними підставами та надавати кваліфікацію за їх ознаками.	1. Відрізняти злочини проти основ національної безпеки України; 2. Здатність попереджати спроби та замаху на злочини проти основ національної безпеки України; 3. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки, зокрема самостійно готувати проекти

	нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді.
--	--

Практичне завдання здобувача:

1. Проаналізуйте злочини проти основ національної безпеки України за ознаками злочину визначеними у Кримінальному кодексі України. Склад злочину для аналізу обирається за першою літерою прізвища.

	№ та назва статті КК	Перша літера прізвища
1.	Стаття 109 КК. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади	А-Г
2.	Стаття 110 КК. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України	Д-З
3.	Стаття 110-2 КК. Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України	И-М
4.	Стаття 111 КК. Державна зрада	Н-Т
5.	Стаття 111-1. Колабораційна діяльність (ч.1-3)	У-Ш
6.	Стаття 111-1. Колабораційна діяльність (ч.4-6)	Щ-Я
7.	Стаття 112 КК. Посягання на життя державного чи громадського діяча	А-Г
8.	Стаття 113 КК. Диверсія	Д-З
9.	Стаття 114 КК. Шпигунство	И-М
10.	Стаття 114-1 КК. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань	Н-Т
11.	Стаття 114-2. Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану	У-Ш
12.	Стаття 111-2. Пособництво державі-агресору	Щ-Я

Форма для заповнення:

Номер та назва статті

<i>Ознака складу злочину</i>	<i>Зміст</i>	<i>Примітки</i>
Об'єкт		
Об'єктивна сторона		
Суб'єкт		
Суб'єктивна сторона		

Забезпечення роботи здобувачів:

Основна література:

1. Конспект лекцій з дисципліни.
2. Ситник Г.П., Орел М.Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник /за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 360 с.
3. Ситник Г. П., Зубчик О. А., Орел М. Г., Штельмашенко М. Г. Політико-правове забезпечення публічного управління та адміністрування: підручник / за ред. Г. П. Ситника. К.: ВПЦ «Київський університет», 2020. 504 с.
4. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С.П.Завгородня, М.Г.Орел, Г.П.Ситник [уклад.] /за заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника, Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020. 380 с.
5. Ситник Г.П., Орел М.Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / за ред. Г.П.Ситника. - Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с.

Додаткова література:

6. Мосейко А.Г., Негодченко В.О. Актуальні проблеми публічного адміністрування вітчизняною сферою національної безпеки: Монографія. – Дніпро: Дніпровський гуманітарний університет, 2021. 194 с.

Інформаційні ресурси:

7. Електронна бібліотека Одеського національного політехнічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.opu.ua/>
8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nplu.org>
10. Одеська національна наукова бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.odnb.odessa.ua/>

11. Офіційний сайт Касаційного адміністративного суду Верховного суду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm
12. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reyestr.court.gov.ua/>